

У 1999 році скеровано подань на загальну суму 380 грн., з яких не оплачено жодної гривні.

У 2000 році Управління отримало від Палати подань на 2445 грн., з котрих теж нічого не відшкодовано.

Загальна ж заборгованість управління юстиції перед Палатою адвокатів Личаківського району на 1 червня 2000 року склала 9760 грн.

Дещо краща ситуація із оплатою послуг адвокатів юридичної консультації Шевченківського району міста Львова. Так, у 1997 році консультація направила в Управління юстиції подань на 288 грн., які не були відшкодовані; у 1998 році – на 840 грн., з яких оплачено 390 грн.; у 1999 році – на 1050 грн., з яких неоплаченими залишилися лише 315 грн., а в 2000 році – на суму 1050 грн., з яких не оплачено жодної гривні. У цілому заборгованість на 1 червня 2000 року становила 2103 грн.

Подібна ситуація з юридичною консультацією Галицького району міста Львова. У 1998 році вона направила подань на 1432 грн. 50 коп., з яких не оплачено жодної копійки; у 1999 році – на 1790 грн., з яких неоплаченими залишилися лише 75 грн., тобто перераховано було 1715 грн.; у 2000 році – на 1200 грн., з яких перераховано 1095 грн. Загальна заборгованість на 01.06.2000 року складала 1612 грн. 50 коп.[4].

Проведений аналіз підтверджує, що стан справ із оплатою послуг адвокатів, які брали участь у кримінальному процесі за призначенням, бажав би бути кращим. Він негативно впливає як на ставлення адвокатів до участі у таких справах, так і на ефективність реалізації ними функцій захисту. З метою виходу з такої незручної ситуації у державному бюджеті потрібно передбачити кошти, які б спеціально використовувалися на оплату послуг адвокатів, котрі виконували свої обов'язки у кримінальному процесі за призначенням. Для того, щоб держава могла повернути собі ці кошти (хоча б частково), достатньо у КПК України витрати на оплату послуг адвокатів за призначенням включити до судових і стягувати їх із засуджених, яких адвокат захищав.

1. Науково-практичний коментар до Кримінально-процесуального кодексу України. Київ: Юрінком Інтер. 1999. – 624 с.
2. Варфоломеева Т.В., Русанов Б.В. Советская адвокатура: задачи и формы деятельности. Киев: Вища школа, 1983. – 42 с.
3. Збірник урядових нормативних актів України. 2000. – №1. – 10-27 травня 1999. С.44-47.
4. Архів Львівського обласного управління юстиції. – Матеріали за 2000-й рік.

Pavlyshyn A.
RECOVERY COSTS ON PAYING BARRISTER'S JOB

The article deals with recovery costs on paying barrister's job, who took part in the criminal procedure by the appointment. Normative acts, which regulate this procedure and practice of their realization are analysed. On this basis some proposals concerning improvement of this procedure are made.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ КОНСТИТУЦІЙНИХ ГАРАНТІЙ СУДОВОГО
ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ОСОБИ У КРИМІНАЛЬНОМУ
СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ І ФРАНЦІЇ
(ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ)

Активізація досліджень проблем прав і свобод людини, гарантій і механізмів їх реалізації, забезпечення та захисту, зокрема судового, набула особливого значення з прийняттям 28 червня 1996 р. Конституції України. Питання зміцнення охорони і захисту прав людини та громадянина в Україні стали предметом серйозних наукових досліджень.

Людина, її життя, здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються Конституцією України [1] (стаття 3) найвищою соціальною цінністю, а утвердження і забезпечення прав і свобод людини проголошується головним обов'язком, визначальним принципом діяльності держави. При цьому основне місце в забезпеченні цих прав і свобод належить суду, як найбільш надійному гаранту прав людини і громадянина.

У сучасних умовах здійснення судово-правової реформи, основна мета якої – створення судочинства охоронного типу, особливого значення набувають питання розширення і зміцнення процесуальних гарантій правосуддя і прав особи в кримінальному процесі.

Нормами кримінального судочинства захищаються права і свободи суб'єктів кримінально-процесуальної діяльності, зокрема тих, щодо яких висунуто обвинувачення або які постраждали від злочину. Мова йде про підозрюваного, обвинуваченого, підсудного і потерпілого. Стаття 62 Конституції закріплює важливий принцип кримінального судочинства, згідно з яким – особа визнається невинною у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду. Це конституційний принцип презумпції невинуватості, який усуває обвинувальний ухил у діяльності органів і посадових осіб, які ведуть кримінальний процес, та є важливою гарантією права підозрюваного, обвинуваченого, підсудного на захист.

Аналіз цієї конституційної норми дає підстави стверджувати, що зміст презумпції невинуватості, який викладений у ст. 15 чинного кримінально-процесуального законодавства України, сформульований, на мій погляд, нечітко. У цій статті, зокрема, вказується, що ніхто не може бути визнаний винним у вчиненні злочину, а також підданий кримінальному покаранню інакше, як за вироком суду і відповідно до закону. Таким чином, у цій нормі не вказано суб'єктів кримінально-процесуа-

льної діяльності, на яких вона поширюється, не вказується, що обвинувачення не може ґрунтуватись на доказах, отриманих незаконним шляхом, або на припущеннях, що усі сумніви щодо доведеності вини підозрюваного чи обвинуваченого повинні тлумачитися на його користь і що він не повинен доводити свою невинуватість чи меншу винуватість у вчиненні злочину. Саме такий зміст презумпції невинуватості закріплено в Конституції України (ст. 62), а тому він має бути сформульований відповідно до вимог вказаної вище конституційної норми в чинному кримінально-процесуальному законодавстві України.

Якщо звернутися до кримінально-процесуального законодавства Франції, варто відзначити, що КПК Франції до останнього часу не говорить про те, що обов'язок доведення вини несе прокурор, і в ряді випадків покладає обов'язок доказування невинності на самого обвинуваченого. Як зазначає Ж. Ларге, доказ невинуватості, згідно з французьким КПК, лягає на обвинуваченого, який повинен довести наявність не тільки невинуватості, але і пом'якшуючих винуватості обставин [2].

У той же час слідчий суддя повинен до постанови рішення суду виходити з презумпції невинуватості особи. Закон визначає, що слідчий суддя може при необхідності робити публічні заяви про невинність особи, коли вона перед винесенням вироку постає перед громадськістю в якості винної у вчиненні дій особи, що є предметом розслідування чи судового розгляду. У цих випадках суддя може у своїй постанові внести уточнення чи поправку, щоб запобігти посяганню на презумпцію невинуватості без шкоди для позову про компенсацію понесених збитків, передбачених ЦПК Франції.

Дотримання презумпції невинуватості, яка є конституційним принципом, на думку французьких процесуалістів, має дуже важливе значення у зв'язку із здійсненням судового контролю за попереднім розслідуванням злочинів. Це положення є особливо актуальним у наші дні, коли загальнолюдські цінності, права і свободи громадян стали не лише пріоритетними, але й визначають їх гарантійну спрямованість.

Частина перша статті 29 Конституції проголошує право людини на свободу та особисту недоторканість. Це означає, що людина може бути піддана обмеженням, що пов'язані із застосуванням таких примусових заходів, як затримання, арешт, тільки за вмотивованим рішенням суду і її не можна утримувати під вартою понад встановлені Конституцією та кримінально-процесуальним законодавством України строки.

КПК України передбачає, що тримання під вартою під час провадження досудового слідства не може тривати більше 2 місяців, а граничний термін утримання під вартою у випадку його продовження не може перевищувати 18 місяців (ст. 156 КПК) [3]. Закінчення цього

граничного терміну вимагає негайного звільнення особи. Хоча питання щодо встановлення строків утримання під вартою, на перший погляд, вирішено у чинному КПК України відповідно до Конституції України, проте ч. 6 ст. 156 КПК України, на мій погляд, не виправдано встановила, що при обчисленні строку тримання під вартою як запобіжного заходу не враховується час ознайомлення обвинуваченого, який перебуває під вартою, та його захисника з матеріалами справи. Ця норма суперечить вимогам ч. 1 ст. 29 Конституції, оскільки вона допускає можливість застосування тримання під вартою без передбачених кримінально-процесуальним законодавством підстав (1 ст. 148 КПК України) і понад встановлені строки та поза контролем суду.

Крім того, положення ч. 6 ст. 156 КПК України суперечить і ст. 9 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, згідно з якою ніхто не може бути підданий довільному арешту або триманню під вартою.

Реформа кримінального судочинства Франції, проведена у 1993 році, зміцнила становище підозрюваного (обвинуваченого) на попередньому слідстві і дізнанні, розширивши його права та обов'язки. Так, при проведенні дізнання строк затримання підозрюваного обмежується 24 годинами, і після закінчення цього терміну тільки прокуратура може продовжити цей строк ще на 24 год.

Слідчий суддя не вправі одразу виносити постанову про ув'язнення, якщо особа, притягнена до розгляду кримінальної справи, або її адвокат апелюють про надання строку для підготовки до захисту. Після закінчення такого строку слідчий суддя знову викликає особу, і залежно від того, бере участь у справі адвокат чи ні, проводить дії по взяттю особи під варту. Якщо він не виносить постанови про тимчасове ув'язнення особи, то вона підлягає негайному звільненню.

Конституція України гарантує підозрюваному, обвинуваченому, підсудному право на захист (ч. 2 ст. 63). Цим суб'єктам забезпечується право на юридичну допомогу, в тому числі у випадках, передбачених законом, така допомога надається безкоштовно.

Кримінально-процесуальне законодавство України наділяє обвинуваченого широким колом процесуальних прав, які дозволяють здійснювати захист його прав та законних інтересів як самостійно, так і з допомогою обраного ними захисника. Проте чинне законодавство, на мій погляд, ще не в повній мірі забезпечує реалізацію цього права.

Так, реалізація конституційних засад забезпечення права на захист підозрюваного, обвинуваченого і підсудного вимагає розширення повноважень захисника на отримання доказового матеріалу, вирішення порядку визнання їх доказами. Ст. 48 чинного КПК України надає захисникові право "збирати відомості про факти, що можуть бути

використані як докази у справі". Проте їх збирання обмежується правом одержувати документи або їх копії від юридичних і фізичних осіб, ознайомлюватися на підприємствах, установах та організаціях з необхідними документами і матеріалами, отримувати письмові висновки фахівців та опитувати громадян. На мою думку, з метою забезпечення реалізації цього права доцільно було б передбачити в законодавстві відповідальність за відмову у наданні захиснику необхідної інформації, за винятком тієї, що становить державну таємницю. На практиці спостерігаються непоодинокі випадки, коли захисники звертаються за отриманням необхідної інформації, але не отримують її через небажання відповідних посадових осіб сприяти здійсненню правосуддя, і вони не несуть за це ніякої відповідальності.

У кримінально-процесуальному законодавстві Франції захист прав громадян проявляється в тому, що діючий КПК Франції розширює права затриманого на допомогу адвоката. Затриманий вправі не пізніше ніж через 20 годин після затримання зустрітись з адвокатом і розмовляти з ним протягом 30 хвилин. Письмові зауваження адвокатів обов'язково приєднуються до протоколу. Слід відзначити ту обставину, що, згідно із КПК Франції, адвокат не має можливості ознайомитися з протоколом затримання чи слідчими матеріалами.

Реалізація положень ст. 3 Конституції України вимагає забезпечення відповідності норм кримінального судочинства України завданню захисту прав і свобод осіб, які потерпіли від злочинного посягання.

КПК України визначає, що потерпілим визнається особа, якій злочином заподіяно моральну, фізичну або майнову шкоду (ст. 49). Таке правове визначення поняття потерпілого, на мій погляд, не в повній мірі відповідає статусу особи, яка потерпіла від злочину.

Перш за все таке визначення виключає з кола потерпілих особу, щодо якої суспільно небезпечне діяння вчинене неосудною особою, оскільки злочин – це суспільно небезпечне, протиправне, винне і каране діяння. Неосудна особа кримінальної відповідальності не підлягає, проте діянням неосудного також може бути заподіяно шкоду особі, і така особа зацікавлена у розкритті суспільно небезпечного діяння, викритті особи, яка його вчинила, та відшкодуванні заподіяної нею шкоди.

Крім того, до кола потерпілих слід віднести також особу, якій шкода спричинена шляхом готування до злочину чи замаху на злочин.

У юридичній літературі висловлюється також думка про доцільність поширення поняття "потерпілий" на усіх осіб, у тому числі і на юридичних, якщо їм злочином заподіяно шкоду [4]. Така думка, на мій погляд, заслуговує на увагу законодавця. У цьому зв'язку слід було б закріпити таке визначення поняття потерпілого, яке дається у ч. 1 ст. 52

проекту КПК України, підготовленого робочою групою Кабінету Міністрів України [5]:

Потерпілим визнається:

"1) фізична особа, якій злочином чи іншим суспільно небезпечним діянням заподіяно моральну, фізичну або майнову шкоду;

2) юридична особа, якій злочином заподіяно майнову чи моральну шкоду".

Крім того, вимагає, на мій погляд, уточнення у кримінально-процесуальному законодавстві процесуальний статус близького родича потерпілого у випадку, коли внаслідок злочину чи суспільно небезпечного діяння останній загинув.

Ч. 5 ст. 49 КПК України передбачає, що у справах про злочин, внаслідок якого сталася смерть потерпілого, права потерпілого мають його близькі родичі. Такими близькими родичами є: батьки, дружина, діти, рідні брати і сестри, дід, баба, внуки (п. 1 ст. 32 КПК України).

У юридичній літературі до цього часу залишається спірним питання щодо процесуального статусу близьких родичів. Одні автори вважають, що вони мають бути визнані представниками потерпілого [6], інші – що вони є потерпілими і як потерпілі повинні бути допущені до участі у справі [7], а деякі висловлюють думку, що близькі родичі є одночасно і представниками потерпілого і потерпілими [8]. На мою думку, більші правильною є позиція тих авторів, які вважають, що близькі родичі повинні визнаватися потерпілими, тому що у вказаному випадку злочином їм безпосередньо заподіюється моральна, а іноді й матеріальна шкода.

Така позиція узгоджується із ст. 9 ЦК України, яка встановлює, що зі смертю особи припиняється її правоздатність, яка створює суть представництва. Тому близькі родичі потерпілого, що загинув, не можуть бути його представниками.

Згідно із роз'ясненнями Постанови Пленуму Верховного Суду від 22 грудня 1978 р. з відповідними змінами та доповненнями, у справах про злочини, внаслідок яких сталася смерть потерпілого, права, передбачені статтею 49 КПК України, мають його близькі родичі, які у встановленому законом порядку повинні визнаватися потерпілими [9].

Реалізація конституційної засади про рівність учасників судового процесу перед законом і судом означає, що за таких умов потерпілий має бути наділений однаковими з обвинуваченим правами не тільки у судовому розгляді, але й у досудовому провадженні. Проте кримінально-процесуальне законодавство України не повністю узгоджується із зазначеним принципом. Так, ст. 63 Конституції України передбачає, що особа не несе відповідальності за відмову давати показання щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів. КПК України надає обвинуваченому право

відмовитися давати показання (ст. 43 КПК України). Проте право потерпілого за наявності вказаних умов відмовитися давати показання у КПК не відтворено. Тому доцільно було б закріпити у КПК це положення і водночас передбачити обов'язок слідчого і суду роз'яснити потерпілому таке право перед його допитом.

Як свідчить практика, при заподіянні потерпілому майнової шкоди дуже рідко відбувається реальне відшкодування такої шкоди, оскільки засуджені, які винні у заподіянні шкоди, як правило, коштів для цього не мають. Тому необхідно, на наш погляд, закріпити у КПК України положення про те, що майнова шкода, заподіяна потерпілому, відшкодується за рахунок держави у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Для цього має бути створений спеціальний державний фонд. Відшкодування витрат державі у таких випадках суд може покласти на засудженого, який винен у заподіянні такої шкоди.

У юридичній літературі існують погляди вчених-процесуалістів щодо необхідності подальшого зміцнення гарантій правосуддя і прав особи в кримінальному судочинстві України.

Так, В.Тертишник пропонує, зокрема, розширити систему принципів правосуддя, доповнивши її такими принципами кримінального процесу, як презумпція добропорядності людини, справедливості судочинства, документованості процесуальних дій і рішень, недопустимість примусу до свідчень проти самого себе, членів сім'ї та близьких родичів [10]. На наш погляд, з такою позицією навряд чи можна погодитися.

В.Тертишник також пропонує відмовитися від виконання слідчим функції обвинувачення. Слід погодитися з такою позицією, оскільки, розслідуючи кримінальну справу, слідчий повинен встановити не тільки обставини, які викривають винного у вчиненні злочину, але і наявність чи відсутність обставин, які виключають провадження у кримінальній справі (ст.6 КПК України), обставини, як ті, що обтяжують, так і ті, що пом'якшують покарання особи. У процесі розслідування кримінальної справи висунуте проти особи обвинувачення може і не підтвердитися. У такому випадку слідчий приймає рішення про закриття справи і підстав, які передбачені кримінально-процесуальним законом. Таким чином, наведені положення є підтвердженням того, що слідчий здійснює не функцію обвинувачення, а функцію розслідування справи.

Для зміцнення незалежності суддів доцільно, на наш погляд, перейти на виборчу систему їх формування, закріпити в кримінальному судочинстві інститут слідчих суддів, які б здійснювали контроль за дотриманням законності в діяльності слідчого і прокурора по застосуванню таких запобіжних заходів, як затримання, арешт, проведення слідчих дій, які обмежують конституційні права громадян на недотор-

каність житла, таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції.

За кримінально-процесуальним законодавством Франції судді у Франції призначаються пожиттєво.

Згідно із Ордонансом від 22 грудня 1988 року, із принципу незмінності судді впливає цілий ряд його прав. Зокрема, без особистої згоди судді його не можна призначати на нову посаду або навіть просувати по службовій драбині.

Ні законодавчі, ні керівні органи не вправі контролювати ні процес прийняття судових рішень, ні самі ці рішення, наприклад, шляхом направлення в суди вимог, вказівок або побажань. Тим самим ці органи не вправі брати на себе вирішення спорів, які належать до компетенції судової влади.

Хотілось би звернути увагу на позитивний досвід Франції, яка реформувала кримінально-процесуальне законодавство у 1993 році і ввела самостійний інститут судового контролю за попереднім розслідуванням. Судовий контроль у Франції здійснюється слідчим суддею та обвинувальною камерою. У кримінальному процесі Франції слідчий суддя є єдиним слідчим органом першої інстанції. Незалежне процесуальне становище дозволяє слідчому судді контролювати діяльність органів дізнання та дотримання законності та обґрунтованості прийнятих ними рішень з будь-яких кримінальних справ. Слідчим органом другої інстанції є обвинувальна камера. Вона є в складі кожного апеляційного суду і наділена широкими повноваженнями щодо здійснення: нагляду за законністю діяльності слідчого судді, розгляду спорів про підсудність, застосування санкцій до органів попереднього розслідування першої інстанції.

На наш погляд, доцільно було б, щоб судовий контроль на стадії попереднього розслідування увійшов у КПК України як самостійний інститут кримінального процесу, який при цьому не підміняв би собою прокурорський нагляд чи відомчий контроль за діяльністю органів дізнання чи попереднього слідства. Створення судового контролю на різних стадіях кримінального процесу і розвиток принципу змагальності на досудових стадіях - це реалії практики. Враховуючи те, що порушення строків розслідування, необґрунтовані затримання та арешти підтримують авторитет кримінального судочинства, інститут судового контролю повинен бути самостійним інститутом у кримінальному судочинстві, який передбачав би розгорнутий механізм реалізації такого контролю.

У справах про злочини, за які передбачено міру покарання у вигляді довічного позбавлення волі, доцільно було б запровадити розгляд справи судом присяжних.

Водночас є сумнівною, на наш погляд, пропозиція В.Тертишника про переведення до категорії адміністративних правопорушень дії, за яку, згідно із законом, передбачено покарання до 3 років позбавлення волі.

На наш погляд, така пропозиція не може бути прийнята насамперед тому, що покарання на строк до 3 років ув'язнення передбачено в багатьох статтях Кримінального кодексу, що свідчить про велику суспільну небезпеку таких злочинів та осіб, які їх вчинили. Нерідко до покарання на строк менше 3 років ув'язнення засуджуються особи за вчинення повторних злочинів, що також свідчить про підвищену суспільну небезпеку таких осіб. Крім того, суди вправі призначати покарання нижче найнижчої межі і за злочини, які становлять велику суспільну небезпеку.

У той же час не можна погодитися з пропозицією В.Тертишника дозволити до порушення кримінальної справи проводити будь-які слідчі дії, в тому числі призначати експертизи органам, які ведуть розслідування, та оперативно-розшукову діяльність, до порушення кримінальної справи, тобто на етапі виявлення злочинів.

На наш погляд, всі слідчі дії слід проводити тільки після порушення кримінальної справи, за винятком огляду місця події, оскільки це може призвести до порушення прав особи у кримінальному процесі. Така ситуація може призвести до всюдозволеності у діях органів дізнання та досудового слідства, і як наслідок – до обмеження прав громадян. Тому необхідно зберегти існуючий порядок проведення слідчих дій.

Цікавою є пропозиція В.Тертишника про скасування інституту повернення кримінальної справи на додаткове розслідування зі стадії судового розгляду. На його думку, нерідко суди повертають кримінальні справи на додаткове розслідування лише для того, щоб вони були закритими і що в багатьох країнах світу такого інституту взагалі немає. На нашу думку, цей інститут необхідно зберегти через те, що коли у справі з'являються нові факти, які не були відомі раніше, суд інколи не має можливості їх перевірити шляхом проведення відповідних судових дій у силу специфіки судового розгляду (зокрема, в разі необхідності проведення обшуку, розшуку особи і т.п.). Тому в таких випадках цілком виправдано виникає необхідність направити справу на додаткове розслідування для дослідження нових фактичних даних.

У той же час, на наш погляд, не можна погодитися з пропозицією про надання дозволу суду формулювати обвинувачення незалежно від висновків слідчого, включаючи і зміну обвинувачення на більш тяжке, оскільки в такому випадку порушуються межі судового розгляду, а суд у таких випадках виконував би невластиву йому функцію обвинувачення, що суперечило б об'єктивності та неупередженості суддів при здійсненні правосуддя.

Отже, французький досвід організації інституту судового захисту прав і свобод особи заслуговує на увагу, схвалення і в значній мірі запозичення шляхом обговорення і втілення його кращих з точки зору надійного забезпечення прав особи положень у кримінально-процесуальне законодавство України, але з врахуванням українських реалій і традицій.

1. Конституція України. – Київ, 2000.
2. Фоков А. Конституционные гарантии судебной защиты прав и свобод граждан в современном уголовно-процессуальном законодательстве Франции // Государство и право. – 2001. – №2. – С.71-74.
3. Кримінально-процесуальний кодекс України (станом на 1 вересня 2001 року). – Київ: Атіка, 2001.
4. Кокорев Л.Д. Потерпевший от преступления. – Воронеж, 1964. – С.8; Михеенко М.М., Нор В.Т., Шибіко В.П. Кримінальний процес України. – К., 1992. – С. 76-77; Уголовный процесс // Под общей ред. П.А.Лупинской. – С. 74.
5. Проект кримінально-процесуального кодексу, підготовлений робочою групою Кабінету Міністрів України станом на 1 березня 2000 р. – Київ, 2000.
6. Савицкий В.М. Государственное обвинение в суде. – М., 1971. – С.320.
7. Шпилев В.Н. Участники уголовного процесса. – Минск, 1970. – С.98.
8. Строгович М.С. Курс советского уголовного процесса. – Т.1. – С.258.
9. Постанова Пленуму ВС України "Про деякі питання, що виникли в практиці застосування судами України норм кримінально-процесуального законодавства, якими передбачені права потерпілих від злочинів" від 22 грудня 1978 р. з відповідними змінами та доповненнями. – Київ: Юрінком, 1995. – С.214.
10. Тертишник В. Проблеми розвитку процесуальної форми і гарантій правосуддя // Право України. – 2001. – №1. – С.91-93.

Kulchak L.

SOME QUESTIONS OF THE CONSTITUTIONAL GUARANTIES OF COURT PROTECTION OF PERSON'S RIGHTS AND FREEDOMS IN THE CRIMINAL LEGAL PROCEEDING OF UKRAINE AND FRANCE (COMPARATIVE ANALYSIS)

This article is devoted to the questions of constitutional guaranties of court protection of person's rights and freedoms in criminal jurisdiction of Ukraine and France. These questions are especially important now in the light of necessity of passing new Criminal-Procession Code of Ukraine. The development of our population depends a lot on the solution of the above-mentioned question.